

SYRJINTÄLAUTAKUNTA

Syrjintä, etninen alkuperä, syrjintäolettama, välillinen syrjintä, pankkipalvelu, uhkasakko

Diaarinumero: 2014/1765

Antopäivä: 15.12.2014

Hakija pyysi syrjintälautakuntaa kieltämään häneen pankkipalveluiden saamisessa kohdistuneen syrjinnän, koska pankki ei ollut suostunut myöntämään hänelle verkkopankkitunnuksia ilman suomalaista tunnistusasiakirjaa, vaikka se oli hyväksynyt hakijan Yhdysvaltain biometrisen passin tilin avaamiseen pankissa. Tällä perusteella syrjintälautakunta katsoi syrjintäolettaman syntyneen.

Syrjintälautakunta totesi, ettei lainsäädännöstä tai muista virallisoheista ollut aiheutunut estettä hakijan Yhdysvaltojen passin hyväksymiselle henkilöllisyyden osoittavana henkilöllisyysasiakirjana.

Pankki ei ollut esittänyt, että sillä olisi ollut aihetta epäillä hakijan esittämän henkilöllisyysasiakirjan tai hakijan henkilöllisyyden aitoutta.

Pankin tunnistusperiaatteissa oli ollut yleisenä lähtökohtana, ettei se ollut hyväksynyt pankkitunnusten saamiseksi muiden kuin ETA jäsenvaltioiden viranomaisen myöntämää passia.

Kun pankki oli hyväksynyt hakijan passin tunnistamiseen tilinavauksen yhteydessä, ja hakijan passi oli Suomen passiin verrattavissa oleva biometrinen passi, jonka aitoutta pankki ei ollut kyseenalaistanut, oli pankin menettely voinut perustua vain hakijan alkuperään liittyviin syihin.

Syrjintälautakunta katsoi, ettei pankin riskinarviointi ollut tosiasiallisesti ollut hakijaan yksilöidysti kohdistuvaa. Pankin menettelyn oli katsottava perustuneen hakijan kuulumiseen siihen laajaan ulkomaalaisten joukkoon, joiden passia pankki ei ollut hyväksynyt tunnistamiseen verkkopankkitunnuksen saamiseksi. Syrjintälautakunta katsoi pankin menettelyn olleen hakijaan kohdistuvaa etniseen alkuperään perustuvaa erottelua.

Syrjintälautakunta katsoi, ettei pankki ollut kyennyt esittämään miksi hakijan passi ei ollut kelvannut tunnistamiseen verkkopankkitunnuksen saamiseksi, vaikka Suomen viranomaiset olivat hyväksyneet hakijan passin tunnistamiseen Suomen Berliinin konsulaatissa hänen hakiessaan oleskelulupaa Suomeen ja samoin hänen hakiessaan KELA-korttia. Myös pankki oli hyväksynyt hänen passinsa tunnistamiseen hänen avatessaan pankissa tilin.

Syrjintälautakunta katsoi, ettei pankki ollut kyennyt kumoamaan syntynyttä syrjintäolettamaa, ja piti pankin menettelyä välillisenä syrjintänä.

Syrjintälautakunta asetti kieltopäätöksensä tehosteeksi 5 000 euron suuruisen uhkasakon.

(Lainvoimainen)

Hakijan vaatimukset

Hakija pyytää syrjintälautakuntaa kieltämään häneen pankkipalveluiden saamisessa kohdistuneen syrjinnän, koska pankki ei ollut suostunut antamaan hänelle verkkopankkitunnuksia ilman suomalaisen viranomaisen myöntämää tunnistusasiakirjaa.

Hakijan perustelut

Hakija on Yhdysvaltain ja Italian kansalainen, joka muutti Suomeen elokuussa 2014, ja on siitä lähtien työskennellyt ja asunut Suomessa. Hän oli työnantajan vaatimusten mukaisesti hankkinut pankkitilin suomalaisesta pankista, joksi hän oli valinnut Osuuspankin. Pankkitiliä avattaessa pankki oli hyväksynyt hänen Yhdysvaltojen passinsa henkilöllisyyden todentamisasiakirjaksi. Tuossa yhteydessä ei ollut tullut esiin, ettei pankki hyväksyisi hakijan passia henkilöllisyyden todentamiseen verkkopankkitunnusten saamiseksi.

Kun hakija olisi tilin avaamisen jälkeen halunnut saada pankkitiliinsä verkkopankkitunnukset, pankki oli ilmoittanut tarvitsevansa verkkopankkitunnusten antamista varten suomalaisen viranomaisen antaman tunnistamisasiakirjan. Silloin hakija oli jättänyt poliisille hakemuksen suomalaisen henkilöllisyysasiakirjan saamiseksi. Hän oli saanut poliisilta suomalaisen henkilöllisyysasiakirjan lokakuun loppupuolella 2014. Hakija katsoo, että pankin olisi tullut hyväksyä hänen Yhdysvaltojen passinsa hänen tunnistamiseensa verkkopankkitunnusten saamiseksi.

Hakija katsoo, ettei pankilla ollut perusteltua syytä epäillä hänen Yhdysvaltojen passinsa aitoutta. Se on biometrinen passi, jossa on mikrosiru, joka varmentaa passin aitouden. Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön ICAO:n ohjeissa on dokumentoitu kaikkien valtioiden myöntämien ICAON standardit täyttävien biometrinen passien tunnuspiirteet ja turvallisuustekijät. Biometrinen passien mikrosirujen lukulaitteet ovat kaupallisessa levityksessä, ja niitä lukemaan kykeneviä ohjelmistoja on saatavissa myös älypuhelinsovelluksina.

Hakijan passi oli hyväksytty tunnistamiseen Suomen Berliinin konsulaatissa hänen hakiessaan oleskelulupaa Suomeen ja hänen hakiessaan KELA-korttia. Samoin OP-Pohjola –pankki oli hyväksynyt hänen passinsa tunnistamiseen hänen avatessaan pankissa tilin sekä solmiessaan vakuutusopimuksia OP-Pohjolassa. Hakija maksaa myös veronsa Suomeen.

Hakija pyytääkin OP-Pohjola-pankkia yksilöimään, minkälaisen riskin hänen passinsa hyväksyminen verkkopankkitunnuksien saamiseksi pankille olisi muodostanut.

Hakija katsoo OP-Pohjola-pankin käytännön syrjivän häntä ja muita ulkomaalaisia, koska pankkiasiointi kuten laskujen maksaminen on huomattavasti kalliimpaa ilman mahdollisuutta verkkopankkiasiointiin.

Vastaaajan vastaus

Pankki katsoo menetelleensä asiassa kaikilta osin lain ja viranomaisohjeiden mukaisesti, huolellisesti ja voimassa olevien käytäntöjen mukaisesti. Pankki kiistää syyllistyneensä menettelyssään etniseen taustaan perustuvaan syrjintään.

Vastaajan perustelut

Pankki rinnastaa Suomessa pysyvästi asuvan ulkomaan kansalaisen pankkipalveluita myönnettäessä Suomen kansalaiseen, eli ulkomaan kansalaiselle voidaan lähtökohtaisesti myöntää samat pankkipalvelut kuin Suomen kansalaiselle.

Osuuspankkien myöntämät verkkopalvelutunnukset ovat 1.3.2010 lukien olleet vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa (Tunnistuslaki) tarkoitettuja tunnistusvälineitä.

Tunnistuslain 17 §:ssä on säädetty tunnistusvälineen haltijan henkilöllisyyden todentamiseen kelpaavista asiakirjoista. Tunnistuspalvelun tarjoajan on tunnistettava tunnistusvälineen hakija toteamalla hänen henkilöllisyytensä voimassa olevasta Euroopan talousalueen (ETA) jäsenvaltion, Sveitsin tai San Marinon viranomaisen myöntämästä passista tai henkilökortista. Halutessaan tunnistuspalvelun tarjoaja voi käyttää ensitunnistamisessa myös ETA –jäsenvaltion viranomaisen 1.9.1990 jälkeen myöntämää voimassa olevaa ajokorttia tai muun valtion viranomaisen myöntämää voimassa olevaa passia.

OP-Pohjola-pankin yleisten tunnistusperiaatteiden mukaan se ei hyväksy verkkopalvelutunnusten luovuttamiseksi vaadittavaan tunnistamiseen muiden kuin ETA jäsenvaltion, Sveitsin tai San Marinon viranomaisten myöntämiä passeja.

Pankki katsoo riskien määrän kasvavan muiden valtioiden passien osalta. Palveluntarjoajan on arvioitava kannettavakseen ottamansa riskit. Riski liittyy asiakkaan henkilöllisyyden luotettavaan todentamiseen ja erityisesti tunnistuspalvelun tarjoamiseen kolmansille osapuolille. Muiden kuin ETA–jäsenvaltioiden passien aitous- ja turvatekijöistä ei sen sijaan ole julkisesti saatavilla mitään tietoja.

Osuuspankkien myöntämät verkkopalvelutunnukset ovat sekä maksupalvelulaissa tarkoitettuja maksuvälineitä että vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa tarkoitettuja tunnistusvälineitä, joita ei tällä hetkellä voida teknisesti erottaa toisistaan.

Pankki katsoo oman turvallisuutensa lisäksi joutuvansa huolehtimaan myös kolmansien osapuolien turvallisuudesta, koska pankkitunnuksilla voi asioida myös lukuisissa muissa kuin vain pankin omissa palveluissa. Pankin mukaan sen tietojärjestelmät eivät mahdollista sellaisten pankkitunnusten antamista, joilla voisi asioida vain pankin omissa palveluissa. Pankki ei myöskään ole kouluttanut henkilökuntaansa niin, että sen olisi mahdollista hyväksyä henkilön tunnistamiseen muiden kuin Euroopan talousalueen (ETA) jäsenvaltion, Sveitsin tai San Marinon viranomaisten myöntämiä passeja.

Pankki katsoo toimineensa voimassa olevan lainsäädännön ja Finanssivalvonnan ohjeiden sekä omien tunnistamisperiaatteidensa mukaisesti täyttäväkseen sille lainsäädännössä asetetut velvoitteet. Tunnistuslain nimenomaisen sanamuodon mukaan palveluntarjoajalla ei ole velvollisuutta hyväksyä muiden valtioiden passeja.

Verkkopalvelutunnusten myöntämisestä kieltäytyminen perusteena ei ole maksupalveluihin liittyvien palvelupalkkioiden maksimointi. Pankki pyrkii kehittämään palveluitaan niin, että jatkossa pankki- ja vakuutusasioiden hoitaminen olisi mahdollista myös niille asiakkaille, joille pankki ei voi myöntää vahvaa sähköistä tunnistusvälinettä.

Mikäli hakijalla ei ole hyväksyttävää asiakirjaa tai häntä ei pysty tunnistamaan asiakirjasta, ensitunnistamisen tekee poliisi, jolla on pankkitoimihenkilöitä paremmat mahdollisuudet varmistua asiakkaan oikeasta henkilöllisyydestä. Tämä koskee kaikkia asiakkaita kansalaisuudesta riippumatta.

Suomessa asuvana hakija voi hakea Suomen poliisin myöntämän ulkomaalaisen henkilökortin tai käydä kertaluontoisesti poliisilaitoksella ensitunnistettavana, jonka jälkeen hänelle voidaan myöntää verkkopalvelutunnukset.

Esittelijän esitys

1. Syrjintälautakunta katsoo hakemuksessa olevan kyse hakijan etniseen alkuperään liittyvästä asiasta, joka kuuluu syrjintälautakunnan toimivaltaan.
2. Syrjintälautakunta kieltää OP-Pohjola-pankkia jatkamasta tai uusimasta hakijaan tai kehenkään muuhun kohdistuvaa yhdenvertaisuuslain 6 §:n vastaista menettelyä.
3. Syrjintälautakunta asettaa kieltopäätöksen tehosteeksi 5000 euron uhkasakon. OP-Pohjola-pankin on noudatettava kieltopäätöstä 1.3.2015 mennessä.

Kysymyksenasettelu

Asiassa on kysymys siitä, onko hakija tullut epäsuotuisammin kohdeksi etnisen alkuperänsä vuoksi kuin muut pankkipalveluiden saamisessa, kun hänen Yhdysvaltain passiaan ei ole hyväksytty pankissa hänen tunnistamiseksi hänen pyrkiessään saamaan tiliinsä verkkopankin käyttötunnukset.

Perustelut

Syrjintälautakunnan toimivalta asiassa

Syrjintälautakunta tutkii asian toimivaltansa puitteissa etniseen taustaan liittyvänä syrjintänä.

Suomen perustuslain (731/1991) 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Yhdenvertaisuuslain (21/2004) 11 §:n 2 momentin ja 13 §:n 1 momentin mukaan syrjintälautakunnan tehtäviin kuuluu etniseen alkuperään perustuvan syrjinnän kiellon valvominen muutoin kuin työsuhteessa ja julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa.

Yhdenvertaisuuslakia sovelletaan sen 2 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan yleisesti saatavilla olevien irtaimen tai kiinteän omaisuuden taikka palvelujen tarjoamiseen yleisölle.

Yhdenvertaisuuslailla pannaan täytäntöön Euroopan unionin direktiivit rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta (2000/43EY) ja yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista (2000/78/EY).

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on arvioinut etnisen alkuperän käsitettä siten, että se muodostaa laajan kokonaisuuden, joka perustuu sosiaalisen ryhmän erityispiirteisiin, joihin kuuluvat kansallisuus, heimotausta, uskonnollinen vakaumus, kieli, tai alkuperään ja

kulttuuriperinteeseen liittyvät tavat ja perinteet. Syrjintä niin tosiasiallisen kuin oletetun etnisen alkuperän perusteella on kielletty (EIT 13.12.2005, *Timishev v. Venäjä*, asiat 55762/00 ja 55974/00, kpl. 55 ja 56).

Hakemus koskee etniseltä taustaltaan yhdysvaltais-italialaisen henkilön pankkipalveluiden saamiseen Suomessa liittyvää asiaa. Näin ollen hakemuksessa on kyse hakijan etniseen alkuperään liittyvästä asiasta, joka kuuluu syrjintälautakunnan toimivaltaan.

Viestintävirasto valvoo tunnistuslain 42 §:n 2 momentin mukaan tunnistuslain noudattamista. Tunnistuslaissa ei ole säädöksiä yhdenvertaisuudesta tai viittauksia yhdenvertaisuuslakiin. Näin ollen Syrjintälautakunnalla on yhdenvertaisuuslain noudattamista valvovana viranomaisena toimivalta tutkia pankkipalveluita koskeva asia, kun kyseessä on yhdenvertaisuuslain noudattaminen pankin palveluiden tarjonnassa kuten verkkopankkitunnusten myöntämisessä.

Syrjintäoletaman syntyminen

Syrjintälautakunta katsoo, että hakija on esittänyt yksityiskohtaisen ja uskottavan kuvauksen menettelystä, jonka perusteella hakija katsoo tulleensa syrjityksi pankkipalveluiden saamisessa. Hakijan esittämän selvityksen mukaan pankki ei ollut suostunut myöntämään hänelle verkkopankkitunnuksia ilman suomalaista tunnistusasiakirjaa, vaikka se oli hyväksynyt hakijan Yhdysvaltain biometrisen passin tilin avaamiseen pankissa. Tällä perusteella syrjintälautakunta katsoo, että syrjintäoletama on syntynyt.

Koska hakija on esittänyt selvitystä, jonka perusteella on syntynyt syrjintäoletama, syrjintälautakunta katsoo todistustaakan kääntyneen. Pankin on siten näytettävä, ettei se ole menetellyt yhdenvertaisuuslain 6 §:n syrjintäkiellon vastaisesti.

Väitetty syrjintä

Hakijan henkilöllisyyden selvittämisen tarpeellisuus

Asiakkaan tunnistamista koskevan lainsäädännön mukaan pankin on voitava tunnistaa asiakkaansa luotettavasti. Hakija oli halunnut saada verkkopankkitunnukset, joten pankilla oli perusteltu syy hänen henkilöllisyytensä selvittämiseen.

Hakijan passi henkilöllisyyden todentamisasiakirjana

Pankki oli evännyt hakijan mahdollisuuden verkkotunnusten saamiseen sillä perusteella, ettei se ollut hyväksynyt hänen Yhdysvaltojen passiaan asiakkaan tunnistamiseen kelpaavaksi henkilöllisyysasiakirjaksi.

Finanssivalvonta on 22.6.2010 antanut 1.9.2010 voimaan tulleet ohjeet asiakkaan tuntemisesta ja todentamisasiakirjoista (Standardi S 2.4), joiden 60 kohdan mukaan pankki voi todentaa luonnollisen henkilön henkilöllisyyden suomalaisen viranomaisen myöntämästä ajokortista, henkilökortista, passista, diplomaattipassista muukalaispassista ja pakolaisen matkustusasiakirjasta ja kuvallisesta Kela –kortista, ja myös ulkomaalaisen viranomaisen myöntämästä kansallisesta passista ja matkustusasiakirjana hyväksyttävästä henkilökortista.

Finanssivalvonnan ohjeiden 61 kohdan mukaan valvottava voi omien riskienhallintaperiaatteidensa perusteella päättää, mitkä edellä mainituista asiakirjoista se hyväksyy todentamisasiakirjoiksi.

Finanssivalvonnan ohjeiden 64 kohdan mukaan, kun valvottava (pankki) toimii tunnustuslaissa tarkoitettuna tunnistuspalvelun tarjoajana, sen on suoritettava ensitunnistaminen henkilökohtaisesti ja huolellisesti. Tunnistuspalvelun tarjoajan on tunnistettava tunnistusvälineen hakija toteamalla hänen henkilöllisyytensä voimassa olevasta Euroopan talousalueen (ETA-alue) jäsenvaltion, Sveitsin tai San Marinon viranomaisen myöntämästä passista tai matkustamiseen kelpaavasta henkilökortista. Halutessaan tunnistuspalvelun tarjoaja voi käyttää ensitunnistamisessa myös ETA-alueen jäsenvaltion viranomaisen 1.10.1990 jälkeen myöntämää voimassa olevaa ajokorttia tai muun valtion viranomaisen myöntämää, voimassa olevaa passia.

Pankin menettelyn arviointi

Syrjintälautakunta katsoi 17.6.2014 antamassaan päätöksessä (2014/746) virolaisen passin olevan Euroopan unionissa hyväksyttynä matkustusasiakirjana luotettavuudeltaan henkilöllisyyden tunnistamisessa rinnastettavissa Suomen viranomaisten myöntämään passiin. Syrjintälautakunta piti pankin perustelua ulkomailta tulevien henkilöiden lähtökohtaisesta korkeamman rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskistä, joka oikeuttaisi vaatimaan EU/ETA –valtion kansalaiselta suomalaisen henkilötunnustusasiakirjan, lakiin perustumattomana ja syrjivänä. Lisäksi se saattaisi johtaa syrjintänä kiellettyyn etniseen profilointiin.

Syrjintälautakunta toteaa, ettei lainsäädännöstä tai muista virallishojeista ole aiheutunut estettä hakijan Yhdysvaltojen passin hyväksymiselle henkilöllisyyden osoittavana henkilöllisyysasiakirjana.

Pankki ei ole esittänyt, että sillä olisi ollut aihetta epäillä hakijan esittämän henkilöllisyysasiakirjan aitoutta tai hakijan henkilöllisyyden aitoutta, vaan pankki oli hyväksynyt hakijan passin hänen tunnistamiseensa solmiessaan hänen kanssaan tilisopimuksen sekä muita sopimuksia. Pankki ei ole esittänyt ryhtyneensä mihinkään toimenpiteisiin hakijan passin aitouden varmistamiseksi, vaan esittää vain yleisesti, ettei muiden kuin ETA –jäsenvaltioiden passeista olisi julkisesti saatavilla mitään tietoja aitous- ja turvatekijöistä. Pankki ei ole myöskään vastannut mitään hakijan esittämään mahdollisuuteen turvautua kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön ICAO:n julkisesti saatavilla oleviin ohjeisiin, joissa on dokumentoitu kaikkien valtioiden myöntämien ICAON standardien mukaisten biometrinen passien tunnuspiirteet ja turvatekijät.

Pankki ei ole hakijan pyynnöstä huolimatta yksilöinyt vastauksessaan minkälaisen riskin se katsoo hakijan passin hyväksymisestä tunnistamiseen verkkopankkitunnusten saamiseksi mahdollisesti aiheutuvan.

Pankki on vain viitannut yleisesti muiden kuin ETA – jäsenvaltioiden passien hyväksymisestä aiheutuvaan korkeampaan riskiin.

YK:n kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen täytäntöönpanoa valvova YK:n rotusyrjintäkomitea on yksilövalituksen johdosta 6.4.1999 antamassaan ratkaisussa (asia No. 10/1997) katsonut, ettei ulkomaan kansalaisuus yksin voi olla asianmukainen peruste pankin arvioissa henkilön luottokelpoisuutta. Henkilön pysyvä oleskelupaikkakunta, työpaikka, omaisuus ja perhesiteet ovat tässä arvioinnissa asianmukaisempia perusteita.

Vastaavasti tunnustuslaki esitöineen edellyttää yksilöityä riskinarviointia. Tunnustuslain 17 §:n 4 momentin mukaan hakemukseen liittyvän ensitunnistamisen tekee poliisi, jos tunnustusvälineen hakijan henkilöllisyyttä ei voida luotettavasti todentaa. Kyseessä voisi... olla tilanne, jossa haltijalla ei ole mitään ehdotetussa 1 momentissa tarkoitetuista asiakirjoista... tilanne, jossa henkilöllä olisi kyllä esittää tällainen asiakirja, mutta tunnustuspalveluntarjoajan asiakaspalvelu ei silti voisi saada riittävää varmuutta, että asiakirja todella kuuluu sen esittäväälle henkilölle. Tällainen tilanne voisi esimerkiksi olla kyseessä silloin, kun henkilö esittäisi hyvin vanhan asiakirjan. ...tilanne, jossa asiakirjaa olisi syytä epäillä väärennetyksi. (HE 36/2009 vp, s.56–57)

Vaikka pankilla siis ei olisikaan laista seuraavaa velvollisuutta hyväksyä hakijan passia tunnistamiseen verkkopankkitunnusten saamiseksi, se ei voi perustaa riskinarviointiaan yksinomaan siihen, että hakija kuuluu siihen joukkoon ulkomaalaisia, joiden passia pankki ei hyväksy henkilön tunnistamiseen. Kun pankki on hyväksynyt hakijan passin tunnistamiseen tilinavauksen yhteydessä, ja hakijan passi on Suomen passiin verrattavissa oleva biometrinen passi, jonka aitoutta pankki ei ole kyseenalaistanut, on pankin menettely voinut perustua vain hakijan alkuperään liittyviin syihin.

Syrjintälautakunta katsoo näin ollen, ettei pankin riskinarviointi ole tosiasiallisesti ollut hakijaan yksilöidysti kohdistuvaa. Pankin menettelyn on katsottava perustuneen hakijan kuulumiseen siihen laajaan ulkomaalaisten joukkoon, joiden passia pankki ei hyväksy tunnistamiseen verkkopankkitunnusten saamiseksi. Näin ollen Syrjintälautakunta katsoo pankin menettelyn olevan hakijaan kohdistuvaa etniseen alkuperään perustuvaa erottelua.

Pankilla on finanssivalvonnan ohjeiden mukaan oikeus päättää omien riskinhallintaperiaatteidensa mukaisesti, mitkä ohjeissa luetelluista asiakirjoista se hyväksyy henkilön tunnistamiseen. Syrjintälautakunta katsoo, että pankin menettely perustui ohjeeseen, joka on sinänsä neutraali, joten kysymys ei ole välittömästä syrjinnästä.

Pankin menettely oli perustunut ohjeeseen, jonka Syrjintälautakunta katsoo merkitsevän etniseen alkuperään perustuvaa erottelua. Tämä voi joissakin tilanteissa johtaa yhdenvertaisuuslaissa kiellettyyn välilliseen syrjintään.

Syrjintälautakunta katsoo, ettei OP-Pohjola-pankki ole kyennyt esittämään miksi hakijan passi ei ollut kelvannut tunnistamiseen verkkopankkitunnusten saamiseksi, vaikka Suomen viranomaiset olivat hyväksyneet hakijan passin tunnistamiseen Suomen Berliinin konsulaatissa hänen hakiessaan oleskelulupaa Suomeen ja samoin hänen hakiessaan KELA-korttia. Myös OP-Pohjola-pankki oli hyväksynyt hänen passinsa tunnistamiseen hänen avatessaan pankissa tilin sekä solmiessaan vakuutus sopimuksia OP-Pohjolassa.

Näin ollen Syrjintälautakunta katsoo, ettei pankki ole kyennyt kumoamaan syntynyttä syrjintäolettaa.

Verkkopankkitunnusten saaminen on edellytyksenä useiden tärkeiden viranomais- ja muiden palvelujen sähköiselle käyttämiselle. Tällaisen mahdollisuuden epäminen vaikeuttaa huomattavasti monien asioiden hoitamista. Kyse on merkittävästä asiasta, joten syrjintälautakunta katsoo hakijan joutuneen erityisen epäedulliseen asemaan, kun häneltä oli evätty tämä mahdollisuus.

Syrjintälautakunta katsoo pankin menettelyssä olleen kyse välillisestä syrjinnästä, joka asetti hakijan erityisen epäedulliseen asemaan.

Syrjintälautakunta kieltää OP-Pohjola-pankkia jatkamasta tai uusimasta hakijaan tai kehenkään muuhun kohdistuvaa yhdenvertaisuuslain 6 §:n vastaista menettelyä.

Uhkasakko

Syrjintälautakunta katsoo aiheelliseksi asettaa kieltopäätöksensä tehosteeksi 5 000 euron suuruisen uhkasakon.

OP-Pohjola-pankin on noudatettava Syrjintälautakunnan kieltopäätöstä 1.3.2015 mennessä.

Syrjintälautakunnan kieltopäätöstä on noudatettava yhdenvertaisuuslain 18 §:n 2 momentin mukaan muutoksenhausta huolimatta, ellei hallinto-oikeus toisin määrää.

Syrjintälautakunnan päätös

Syrjintälautakunta päätti hyväksyä esittelijän esityksen perusteluineen.

Lainkohdat

Yhdenvertaisuuslaki 2 § 2 momentti 4 kohta, 6 § 1 momentti, 6 § 2 momentti 1 kohta, 6 § 2 momentti 3 kohta, 11 § 2 momentti, 13 § 1 ja 3 momentti, 17 §, 18 § 2 momentti

Laki vähemmistövaltuutetusta ja syrjintälautakunnasta 7 c §, 7 j §

Luottolaitoslaki 3 §, 135 §, 145 § 1 momentti

Rahanpesulaki 6 §, 7 § 1 momentti, 7 § 2 momentti 1 kohta, 7 § 2 momentti 5 kohta

Laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista 17 § 1 momentti, 42 § 2 momentti

Uhkasakkolaki 6 § 3 momentti, 22 §

Perustuslaki 15 §, 22 §

YK:n kaikkinaisen rotusyrjinnän vastainen sopimus 1 artikla 1. kohta

Muutoksenhaku

Liitteenä.

Asian ovat päättäneet...